

Folkeuniversitetet i Vejle

Program vinter-forår 2022

folkeuniversitet-vejle.dk

Alle foredrag er arrangeret af de nævnte organisationer i samarbejde med Folkeuniversitetet.

VIGTIGT: Kontroller eventuelle ændringer i programmet på folkeuniversitet-vejle.dk. Her kan du også læse mere om foredragene. **Tilmeld dig** senest en uge før et foredrag!

Kontakt: fu.vejle@gmail.com – tlf. 6178 5551

Vi glæder os til at se dig i Folkeuniversitetet!

 kultur støtter Folkeuniversitetet

• Tirsdag 18. januar kl. 16.30 - ca. 21.00

Sønderjysk aften i Spinderihallernes café

Foredrag ved *Anne Marie Overgaard*, museumsinspektør, Museum Sønderjylland

Vi indleder med Anne Marie Overgaard, der fortæller om de sønderjyske madtraditioner og deres rolle som kampmiddel i den preussiske tid. Derefter har vi fællesspisning i Spinderihallernes café, hvor der serveres en af de sønderjyske retter og lidt kagebord.

Sted: Spinderihallernes café, Spinderigade 11 H, 7100 Vejle

Entre: til foredrag: kr. 40. Pris for et måltid kr. 65 + drikkevarer, kage og kaffe kan tilkøbes.

Tilmelding: senest den 8.1. til rykind@bbsyd.dk

Arr.: Grænseforeningen Vejle Vesteregn, Spinderihallernes café.

• Tirsdag 1. februar kl. 19.00

Et bæredygtigt landbrug på flere hænder

Foredrag ved *Lone Landmand*, medejer af Brandbygegård og forfatter til blog og en lang række bøger om fødevarer og landbrug

Mange landmænd og borgere ønsker et bæredygtigt landbrug, hvor der bliver produceret flere grøntsager og mindre kød. Alligevel kniber det for regering og landbrugsorganisationer at få lagt nogle rammer, der understøtter denne udvikling.

Rundt om i Danmark slår man sig sammen og opfinder alternative ejerformer som basis for et nyt bæredygtigt dansk landbrug. Vi har inviteret Lone Landmand for at skabe et møde mellem forbrugere og landmænd, hvor vi kan komme i dialog om, hvorvidt vi også her i kommunen kan skubbe på den udvikling.

Sted: Økolariet, Tårnværelset, Dæmningen 11, 7100 Vejle

Entre: Kr. 60 for foredraget, kr. 150 for foredragsserien (se under 5. april)

Tilmelding til klimafokus.vejle@gmail.com og/eller MobilePay 374201 – husk at notere arrangement og afsender.

Arr.: Klimafokus Vejle

• Tirsdag 1. februar kl. 19.00

Slægtsforskning i Sønderjylland

Foredrag ved *Inger Buchard*, cand. mag., tidl. lektor

Sønderjylland er anderledes end kongeriget. Det viser sig fx, når man leder efter folketællingslister, som ikke findes 1867-1920, ligesom skøde- og panteprotokoller hedder 'skyld- og panteprotokoller' og fra 1880'erne 'Grundbücher'. Til gengæld findes kilder, som ikke er kendt i kongeriget, fx preussiske sessionsprotokoller.

Efter 1920 er sønderjydernes største problem: hvordan får man fodfæste i Danmark, når alting er så anderledes, og når økonomien er så skrøbelig efter krigens udtæring af jord og driftsmidler – det kan man følge i flere økonomiske kilder.

Sted: Vejle Stadsarkiv, Vedelsgade 17, 7100 Vejle

Entre: Kr. 50 ved indgang, gratis for medlemmer af VSF

Tilmelding til torben@polsterbo.dk /sms 3171 0925

Arr.: Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

• Torsdag 10. februar kl. 19.00

Afstemningsaften i Balle Forsamlingshus

Foredrag ved *Bertel Haarder*, MF og tidligere minister

Hvorfor fik vi ikke langt tidligere en deling af Slesvig og en nordisk union? - Er det sidste for sent? Det spørgsmål er der netop udgivet et spændende historisk værk om, der rehabiliterer skandinavismen. Bertel Haarder er lidenskabeligt tilhænger af nordisk samarbejde og vil meget gerne kaste blikket fremad og ikke alene kigge bagud.

Sted: Balle Forsamlingshus, Ballevej 50, 7182 Bredsten

Entre: Kr. 80 ved indgang

Tilmelding senest 6. februar til rykind@bbsyd.dk

Arr.: Grænseforeningen Vejle Vesteregn, Balle Valgmenighed, Balle Forsamlingshus, Historisk Samfund for Sydøstjylland

• Mandag 28. februar kl. 19.00

På sporet af amtmanden

Foredrag ved *Kjeld Bjerrum Jensen*, tidligere lektor, lokalhistoriker

Orla Lehmann er mest kendt for sin rolle som landspolitiker. Hans var en af ophavsmændene til vores grundlov fra 1849. Han var skandinavismens mest betydningsfulde fortalere og er for eftertiden kommet til at stå som medansvarlig for katastrofen i 1864.

Mindre kendt er det, at han også var amtmand i Vejle 1848-61, hvor især de første år var meget dramatiske, både for landet som helhed og for Orla Lehmann som privatperson.

Vi hører om: Hvorfor blev han amtmand i Vejle? Hvordan var hans virke? Hvilke spor kan man i dag finde af hans virksomhed, og hvordan afspejlede hans landspolitiske holdning sig lokalpolitisk?

Sted: Vejle Bibliotek, Willy Sørensens Plads 1, 7100 Vejle

Entre kr. 80 ved indgang

Tilmelding til fu.vejle@gmail.com – sms 6178 5551

Arr.: Folkeuniversitetet i Vejle

• **Tirsdag 1. marts kl. 15.30 – 17.30**

Opbevaring af vedvarende energi, betingelsen for en grønnere fremtid

Foredrag ved *Torben René Jensen*, professor, Kemisk Inst., AU

I fremtiden skal vi satse på vedvarende energi fra sol og vind. Desværre skinner solen ikke om natten, og i dette efterår har vi fået mindre vind, end vi plejer, så det er nødvendigt at kunne opbevare store mængder energi.

I foredraget diskuteres, hvad energi egentlig er, og hvordan den kan opbevares. Hydrogenlagring er en oplagt mulighed. Måske kan man lave helt nye typer af batterier, der er mere sikre end dem, vi har i dag, og samtidig har kapacitet til at indeholde mere energi. Hvis de var lavet af grundstoffer, der er mere tilgængelige – såsom magnesium og calcium – ville de sikkert også være billigere.

Sted: Rosborg Gymnasium og HF, Vestre Engvej 61, 7100 Vejle

Gratis adgang

Tilmelding til fu.vejle@gmail.com - sms 6178 5551

Arr.: Rosborg Gymnasium og HF og Rødkilde Gymnasium

• **Mandag 14. marts kl. 16.00 – 18.00**

Rejsen ud i rummet

Foredrag ved *Hans Kjeldsen*, professor i astrofysik, Aarhus Universitet

Hvordan kommer rumsonder og satellitter egentlig op i rummet? Hvilke baner anbringes de typisk i, og hvordan anbringes de der? – Ja, det er raketvidenskab!

Hør om fysikken, der gør, at raketter kan sende rumsonder og satellitter af sted med mindst 28.000 km/t, som er forudsætningen for, at de kan komme i kredsløb om jorden. Hør om, hvordan en satellit rammer den rigtige bane og evt. skifter bane. Hør også om, hvordan en rummission designes og planlægges med eksempler fra aktuelle rummissioner – alt sammen illustreret med spændende billeder og videoer.

Sted: Rødkilde Gymnasium, Rødkildevej 42, 7100 Vejle

Gratis adgang

Tilmelding til fu.vejle@gmail.com - sms 6178 5551

Arr.: Rosborg Gymnasium og HF og Rødkilde Gymnasium, *Offentlige Foredrag i Naturvidenskab*, Natural Sciences, Aarhus Univ.

• **Mandag 14. marts kl. 19.00**

Forelsket i Flensborg

Foredrag ved *Hans Christian Davidsen*, kulturredaktør, Flensborg Avis

Hans Christian Davidsen tager os på en tur rundt i den gamle danske by med dens idylliske huse og stræder og andre spændende steder i Flensborg og omegn. Hans bog med samme titel, der udkom i foråret 2021, har fået meget fine anmeldelser.

Efter kaffen den årlige generalforsamling i Grænseforeningen Vejle Vesteregn.

Sted: Vingsted Mølle, Vingstedvej 58, 7182 Bredsten

Entre kr. 80 ved indgang, medlemmer af Grænseforeningen kr. 50

Tilmelding til rykind@bbsyd.dk

Arr.: Grænseforeningen Vejle Vesteregn

• **Onsdag 23. marts kl. 19.00**

Den lange genforening – 1920 og hvad deraf fulgte

Foredrag ved *Axel Johnsen*, direktør for Museum Sønderjylland

Genforeningen var ikke en enkelt begivenhed, men en langvarig proces, som måske først sluttede omkring 1970. I dag betragtes det danske tyske grænseområde som et mønstereksempel på fredelig sameksistens, men der var svære problemer undervejs, og det tog længere tid end forventet.

Efter kaffen årsmøde i Kreds 20.

Sted: Vingsted Mølle, Vingstedvej 58, 7182 Bredsten

Entre kr. 80 ved indgang

Tilmelding senest 16. marts til rykind@bbsyd.dk

Arr.: Grænseforeningen Vejle Vesteregn og Grænseforeningen Kreds 20

• **Tirsdag 5. april kl. 19.00**

Skal vi satse på atomkraft eller holde os til vedvarende energi?

Foredrag ved *Gunnar Boye Olesen*, civilingeniør, Organisationen VE, Aarhus

I Frankrig satser Macron og flere af hans modkandidater til forårets præsidentvalg på atomkraft. – Ligesom England og Finland. Og EU overvejer at behandle atomkraft som grøn energi. I Danmark rejste der sig en folkebevægelse i 70'erne mod atomkraft, og nu har vi et eksporteventyr inden for vedvarende energi.

Men er de nye atomkraftkraftværker markant forbedret siden de store ulykker? Er affaldsproblemet løst?

Gunnar Boye Olesen har fulgt udviklingen tæt lige siden 1970'erne og vil formidle sin viden om dette topaktuelle emne.

Sted: Økolariet, Tårnværelset, Dæmningen 11, 7100 Vejle

Entre: Kr. 60 for foredraget, kr. 150 for foredragsserien (se nedenfor)

Tilmelding til klimafokus.vejle@gmail.com og/eller MobilePay 374201

– husk at notere arrangement og afsender.

Arr.: Klimafokus Vejle

Andre foredrag i denne serie:

Tirsdag 1. februar: *Lone Landmand:* Et bæredygtigt landbrug...

Tirsdag 13. september: *Inger Røpke:* Er grøn vækst løsningen på klimaudfordringerne?

Tirsdag 11. oktober: *Pelle Dragsted:* Kan øget demokratisering bidrage til løsning af klimakrisen?

• **Tirsdag 5. april kl. 19.00**

Introduktion til hjemmesiden FamilySearch

Foredrag ved *Bodil Grove Christensen*, museumsinspektør ved Vardemuseerne

Hjemmesiden familysearch.org er en af verdens største databaser, hvor vi kan lægge vores slægtstræ op samt gemme billeder, dokumenter og erindringer om os selv og vores forfædre. Hjemmesiden kan kommunikere med forskellige slægtsprogrammer, bl. a. Legacy, og der vises, hvordan man kan uploade til og downloade fra FamilySearch. Værktøjer til at lave slægtsforskning i andre lande vil også blive gennemgået. Desuden vil søgefunktionen blive grundigt gennemgået, og der henvises til andre databaser, som samarbejder med FamilySearch, herunder Ancestry, Find-My-Past og MyHeritage.

Sted: Vejle Stadsarkiv, Vedelsgade 17, 7100 Vejle

Entre: Kr. 50 ved indgang, gratis for medlemmer af VSF

Tilmelding til torben@polsterbo.dk / sms 3171 0925

Arr.: Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

• **Tirsdag 3. maj kl. 19.00**

Ugifte mødre og deres børn

Foredrag ved *Agnete Birger Madsen*, historiker og forfatter

Foredragets udgangspunkt er Agnete Birger Madsens far, et uægte barn, der i 1917 blev født på Bethesdahjemmet i Aarhus. Hans mor var fisker pige fra Skagen, hans far en nyudlært typograf fra Hjørring. Sidstnævnte var selv et uægte barn, og fiskerpigen havde en storesøster, der slet ikke lignede resten af søskendeflokken. Det vrirler med uægte børn i foredragsholderens familie, men reaktioner og måder at tackle situationen på var vidt forskellige alt efter tid, miljø, tro og personlig styrke.

Sted: Vejle Stadsarkiv, Vedelsgade 17, 7100 Vejle

Entre kr. 50 ved indgang, gratis for medlemmer af VSF.

Tilmelding til torben@polsterbo.dk / sms 3171 0925

Arr.: Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

VIGTIGT:

Kontroller eventuelle ændringer i programmet på folkeuniversitet-vejle.dk. Her kan du også læse mere om foredragene. **Tilmeld dig senest en uge før et foredrag!**